

Vedevågssjön

ARBOGAÅNS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Måttligt näringsrik

Sjöyta: 1,35 km²

Höjd över havet: 45 m

Maxdjup: 11,0 m

Medeldjup: 4,3 m

Omsättningstid: 0,01 år

Kommun: Lindesberg

Vattendistrikt: Norra Östersjön

Terrängkartan: 10F NV

EU-id: SE659907-147243

Utloppskoordinater: 6599070, 1472430

Avrinningsområdets areal: 1311 km²

Vedevågssjön. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Vedevågssjön ingår i Arbogaåns vattensystem och är belägen söder om Vedevåg. Sjöns största tillflöde är Arbogaån (Borsån). Avrinningen sker via Högstabosjön och Arbogaån till sjön Väringen. Vedevågssjöns östra del kallas Vågaren.

Berggrunden i områden kring Vedevågssjön består huvudsakligen av granodioriter. Nordvästra delen av sjön omges av ett område av gabbro/dioriter. Vid sjöns södra del genomkorsar en del metabasitgångar sjön i nord-västlig riktning. Morän är den dominerande jordarten i området även om nordvästra delen av sjön framförallt omges av leror och silt.

Ett jordbrukslandskap dominerar Vedevågssjöns norra omgivningar. Detta landskap utgörs huvudsakligen av åkermark även om en del betesmark också finns i området. Jordbruksmarken avbryts här och där av mindre skogspartier, framförallt av barrskog. På södra sidan av sjön är det tvärtom barrskogen som dominerar och som här och var avbryts av inslag av åker- eller betesmark. Bebyggelsen kring sjön är relativt omfattande och består både av permanent- och fritidshus. Innan Arbogaåns mynning i sjön ligger tätorten Vedevåg. Hela norra sidan av Vedevågssjön kantas av järnväg. I tabell 1 redovisas markanvändningen i sjöns avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Vedevågssjöns avrinningsområde, vars totala area är 1 310,53 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	942,29	Annan öppen mark	36,72
Sankmark	44,50	Vatten	91,62
Jordbruksmark	71,45	Tätort	34,47
Hyggen	89,48	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Det finns inga provfiskeresultat från Vedevågssjön, men enligt uppgifter från 1970-talet ska sjön hysa abborre, gädda, vitfisk, gös och sparsamt med ål. Gös har utplanterats i sjön under många år.

Bottenfauna

Vedevågssjöns bottenfauna undersöktes år 1990. I sjöns djuphåla var glattmasken *Potamothrix hammoniensis* den art som förekom mest frekvent. I Vågaren var tofsmyggan *Chaoborus flavicans* vanligast. Dessa arter, tillsammans med fjädermyggan *Chironomus plumosus* som förekom på båda undersökningslokalerna indikerar näringsrika förhållanden med troligen relativt låga syrehalter.

Växtplankton

Bedömning från växtplanktonundersökningar 2008 och 2010 visar god näringsstatus.

Växtlighet

Uppgifter om växtligheten i Vedevågssjön saknas.

Övrigt djur- och växtliv

Sju sjöberoende fågelarter har observerats, bl.a. gråtrut.

Vattenkvalitet

Analys av sjöns vatten tyder på att sjön har ett måttligt näringsrikt och betydligt brunfärgat vatten. pH-värdet visar nära neutralt och sjön en god buffertkapacitet mot försurade ämnen. Vid senaste undersökningen (1993) var kvicksilverhalterna i gädda låga. Mer information om vattenkemin i Vedevågssjön och från vattendraget nedströms sjön finns i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Vedevågssjön. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	6,9*	6,6-7,7	18	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,42	0,19-1,98	18	2012-2014
Siktdjup (m)	1,4	1,1-1,5	3	2008-2010
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,21**	0,13-0,35	18	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	24	11-86	18	2012-2014
Totalkväve (µg/l)	663	418-1 340	18	2012-2014
Hg i gädda (mg/kg)	0,49	Medelvärde 5 fiskar		1993

*NV Handbok 2007:4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 104 mg Pt/l.

Statusbedömning

Sjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Det är bottenfauna (bottenlevande djur) som varit avgörande för bedömningen. Artsammansättningen hos växtplankton (alger) visar på god status. De allmänna förhållandena, som är en sammanvägning av klassificeringarna för näringsämnen (hög status) och försurning (hög status), har sammantaget hög status.

Vedevågssjön påverkas av utsläpp från jordbruket och bebyggelsen i omgivningarna. I Vedevåg ligger färgindustrin Wedevåg färg AB där färg producerats sedan 1902. I anslutning till industrin finns en deponi med mycket höga halter av bly, nickel och krom. Spridningsriskerna från deponin har bedömts som stora. 1991 och 1996 undersöktes halterna av PCB i Vedevågssjöns bottensediment. Undersökningen visade på förhöjda PCB-halter i jämförelse med bakgrundshalter, vilket innebär att utsläpp av PCB måste ha skett i eller uppströms Vedevågssjön. Det förekommer vandringshinder i anslutning till vattenförekomsten.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE659907-147243>.

Övervakningsprogram

Vedevågssjön ingår i miljöövervakningsprogrammet *Undersökningar i ytvattenförekomster*. Mellan Vedevågssjön och Väringen finns övervakningsstationen "Arbogaån uppströms Frövifors" som undersöks av Arbogaåns vattenförbund. Under badsäsongen övervakas vattenkvaliteten på badvattnet vid badplatsen Herrgårdsbadet.

Naturvårds- och friluftsentressen

Vedevågssjön är upplåten för fritidsfiske och förvaltas av Vedevåg-Högstaboda Fiskevårdsområde. Genom sjön går Arbogaåns södra kanotled. I norra delen av sjön finns en kommunal badplats.

Mänsklig påverkan

Vedevågssjön påverkas av utsläpp från jordbruket och bebyggelsen i omgivningarna. I Vedevåg ligger färgindustrin Wedevåg färg AB där färg producerats sedan 1902. I anslutning till industrin finns en deponi med mycket höga halter av bly, nickel och krom. Spridningsriskerna från deponin till ytvatten har bedömts som stora.

Under 1991 och 1996 undersöktes halterna av PCB i Vedevågssjöns bottensediment. Undersökningen visade på förhöjda PCB-halter i jämförelse med bakgrundshalter, vilket innebär att utsläpp av PCB måste ha skett i eller uppströms Vedevågssjön.

Områdesskydd

Längs sjöns södra strand finns ett område med aspskog som omfattas av biotopskydd.

Referenser

[Arbogaåns vattenförbund](#).

[Artportalen](#).

de Beer, K., & Bengtsson, A., 2002. Kommunrapport Lindesberg. Redovisning av resultaten av projektet MIFO inventering av förorenade områden i Örebro län. Länsstyrelsen i Örebro län (MiSäk)/Örebro universitet (MTM).

Gustafsson, M., 1998. PCB-analys av bottensediment från Vedevågssjön med GC-EDC. Projekt/Uppsats 10 p, Kemi C-kurs 41-60 p. Högskolan i Örebro, Inst för teknik och naturvetenskap.

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

KeMiska Stationen AB Skara, 1990. Vedevågs färg AB – Recipientundersökningar oktober 1990.

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 11FNV. Version 2.2.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1988. Vattenregister/sjöbeskrivning – Vedevågssjön. Dos nr. 1800-122-564.

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon. Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4.](#)

SLU, [Vattenkemi- och biologiska data](#).

SMHI, [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning, 2007. SGU:s publika karttjänster – Berggrunden, [SGUs karttjänster](#), besökt: 2007-07-09.

[VISS - VattenInformationsSystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.